ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

Nr 89 | **Luty 1939** | **Rok IX**

Wydanie okolicznościowe **FIS 1939**

15, 25, 30, 55 groszy

(w numerze 88 mylnie po) dano wartości tej serii-

1 seria niestemplowana — — — — — zł 1,65

4 „ „ w czworobloku — — „ 6,50

1 „ na orygin. liście z specjalnym kasownikiem okolicznościowym a) z datą otwarcia FISU 11. II. 39 „ 2,50

b) z datą późniejszą — — „ 2,—

MAŁY NAKŁAD

Wydanie dobroczynne

NA POMOC ZIMOWĄ

5 + 5, 25 + 10, 55 + 15 gr

1 seria x lub ● 1,45

4 „ w czworobl. 5,75

Wydanie historyczne

dla

POCZTY POLSKIEJ W GDAŃSKU

5, 15, 25 i 55 gr.

1 seria x lub ● 1,25

4 „ w czworobl. 5,—

Bloczek pamiątkowy XX-lecia

1 bloczek x lub ● — — zł 1,25

1 „ ze specjalnym kasownikiem 11. XI. 38. — — „ 1,90

POJEDYŃCZE ZNACZKI Z BLOCZKA

Marsz. Piłsudski, Prezyd. Narutowicz, Prez. Mościcki, Marsz. Śmigły Rydz

po 35 groszy za 1 sztukę ●

KARTKI PAMIĄTKOWE

XX lecie, kasownik specjalny z datą 11. XI. 1938, kartka 90 groszy

Odzyskanie Zaolzia, znaczek czeski, kasownik kolor. CIESZYN, 2. X. 38. (data zajęcia) kartka 2,50

Dto 36 kartek z 36 miejscowości Zaolzia datowane w dniach zajęcia komplet 90,—

DO WSZYSTKICH CEN DOCHODZĄ KOSZTY PRZESYŁKI!

NOWOSCI i OKAZJE

Ostatnie wydania

Anglia
Jerzy VI. 1 1/2, 2, 4, 5, 6 d. 5 w x 2,40
poprzednie 1/2, 1, 2 1/2, d. 3 w x —,70

Bułgaria
Lotnicze nowe kolory 4 w x 1,65

Dania
Thorvaldsen, 5, 10, 30 öre 3 w x —,90

Estonia
Caritas 1939, seria 4 w x 5,55
dto w bloczku x 5,55

Finlandia
Czerwony krzyż 4 w x 1,75

Francja
Radio dla ślepych 1 w x —,35
2 fr. nowy rysunek 1 w x —,55
nowy rysunek, 5, 10, 15, 20, 25 5 w x —,25

Gdańsk

historyczna seria tzw. „Odwetowe" — zostały zaraz wycofane ze sprzedaży! 5, 10, 15, 25, fen 4 w x 1,90
Dostawa bez zobowiązania tylko póki mały zapas starczy

Islandia
XX lecie niepodległości 3 w x 2,25

Lichtenstein
Żałobny, 3 franki 1 w x 26,—

Luxemburg
Caritas 1938 6 w x 4,25

Monaco
40-lecie radu, (Skłodowska) w x —,95

Rosja
Lotnictwo 8 w ● 2,85
XX lecie związku młodzieży 5 w ● 1,50
Sportowe 8 w ● 1,75
Metro 6 w ● 1,25

Węgry
Powrót ziem 2 w x 1,55
dto 2 w ● —,90

Sprostowanie

Belgia, Caritas 1938, 8 wart. kosztuje 5,45 a nie 2,75 jak mylnie podano w nr. 88.

Wysokie wartości po cenach zniżonych

Niemcy
5 mk. Katedra w Speier 1925
Mi Nr. 367, wart. mk 6,50 2,20
3 mk. Lotnicze 1934
Mi Nr. 539, wart. mk 9,— 3,—

Francja
10 Franków 1939
Mi Nr. 388, wart. mk 5,— 1,25

Holandia
80 ct. statek zamorski 1933
Mi 266 wart. 2,50 mk —,80

Portugalia
10 Esc. C Castelo Branco 1925
Mi Nr. 371 wart. mk 6,— 2.—

Rosja
1 rub. lotniczy cięty z bl. 1937
Mi Nr. 49 okazja —,95

Jeszcze do nabycia:

Francja
C.-Skłodowska 1,75 1 w x —,55
odwiedziny Król. 1 w ● —,25

Bułgaria, Róże 2 w x —,60
Winogrona 2 w x —,75

Łotwa, 20-lecie 7 w x 2,30

Niemcy
Brun. wstęga 1938 1 w x 3,20
Sudety 2 w x ,45
Teatr „Saarplatz" 2 w x —,45
Zeppeliny 50, 75 2 w x 1,30
dto 2 w x —,65
Dobroczynne 1936, budowle 9 w x 3,—
dto 9 w x 2,70

Rosja
Krajobrazy 1938 12 w ● 2,75
Nadruki 7 w ● 1,70
Konstytucja 12 w ● 2,25
Lot do bieguna 4 w ● 1,15

Gdańsk
Pomoc zimowa 1935 3 w x 1,25
125-lecie Brösen 3 w x 1,50
Wieś w Magdeburgu 2 w x 2,25
Schoppenhauer 3 w x 2,40
Pomoc zimowa 1938 5 w x 1,95

Bloczki Pamiątkowe

Likwidujemy zbiór i prosimy o **listy braków** na **bloczki**, które dostarczyć możemy po cenach **korzystnych**, póki zapas starczy.

TANIE BLOCZKI do założenia i uzupełnienia albumu.

Jugosławia „ZEFIB" x 4,--
dto ● 5,—
dto na liście 6,50

Niemcy Brunatna wstęga x 1,75
dto na liście rzadki 1,55
dto Hitler, nieząbk. x 3.—

Hiszpania Viva Franco x —,95
Łotwa Fundusz budow. x 3,50

U. S. A. Ascheville x 6,75

Francja Pexip x 6,75
dto ● 9,75

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK

POSWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Prenumerata: Kwartalna 1.50, półroczna 2.75, roczna 5.50, zagranica cały rok zł 7.—

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL." — kartoteka Nr 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „IL. WIAD. FIL." należy nadsyłać oddzielnie. Rekopisów nie zwracamy — Artykułów nie honorujemy.

Nr 89 LUTY 1939 ROK IX

W. Kołtunowicz — Poznań

Próby — czy fantazje

W wydawnictwie „Polskie Znaki Pocztowe" jest następująca wzmianka na str. 13: „W dalszych kilku przeróbkach formy I C wstawiono do niej układy cyfr 5, 10 i 15 celem otrzymania najróżnorodniejszych fantazyjnych produktów jako rzekomych projektów i próbnodruków. — Wszystkie te znaczki były w swoim czasie przesłane do Kasy Głównej pocztowej w Warszawie, nie sprzedano ich jednak w okienku, lecz dostały się do handlów filatelistycznych bezpośrednio z Kasy Głównej.

Będąc w posiadaniu tych znaczków, przyznaję, że otrzymałem je z Kasy Głównej, lecz z relacją nieco inną, a mianowicie, że są to próby, wykonane na maszynie pedałówce i jest ich ogółem niespełna sto sztuk. Na drodze do wyświetlenia prawdy zapytuję się, czy W.P. Filateliści posiadają te znaczki w swoich zbiorach i czy zechcieliby dla dobra sprawy opracować je i dać swoją opinię „Próby czy fantazje".

Nie przesądzając wyniku takiej ankiety, pozwalam sobie na kilka osobistych spostrzeżeń w tym przedmiocie a mianowicie: do tej pory na własnych i użyczonych mi znaczkach przestudiowałem przeszło osiemdziesiąt sztuk, posługując się przy tym podziałką półmilimetrową, mierząc od dolnej linii przekreślającej łącznie z grubością samej linii w górę znaczka do marginesu białego tła, ażeby się przekonać o położeniu całego nadruku; mikroskopijne niedociągnięcia oznaczyłem plusem lub minusem. — Do nadruku użyto znaczków okupacyjnych niemieckich wszystkich wartości stosując koncepcję, że mają mieć nadruki cyfram **i 5, 10 i 15,** dwie linie przekreślające „Gen-Gouv. Warschau" nadruk „Poczta Polska na dole zakrywający niemiecki napis „Deutsches Reich" i wreszcie także na wszystkich wartościach, lecz bez cyfr, natomiast napis „Poczta Polska" u góry na miejscu cyfr i dwie przekreślające linie słowa „Gen-Gouv. Warschau".

Ilość i jakość zbadanych znaczków przedstawia się jak następuje:

	z 5	z 10	z 15	bez cyfr	ogółem
$2^1/_2$ fen.	2 sztuki	2 sztuki	2 sztuki	4 sztuki	10
3 „	2 „	4 „		1 „	7
5 „	2 „	3 „	2 „	3 „	10
$7^1/_2$ „	2 „	3 „	1 „	1 „	7
10 „	6 „	1 „	2 „	4 „	13
15 „	2 „		2 „	1 „	5
20 „	2 „	2 „	2 „	3 „	9
30 „	1 „	1 „		4 „	6
40 „	2 „	2 „	2 „	2 „	8
50 „	1 „	2 „	4 „	2 „	9
	22	20	17	25	84

Zastanawiając się nad cechami 22 sztuk znaczków z cyfrą **5**, daje się zauważyć, że cyfra **5** jest zupełnie odmiennego kroju (rys 1) od takiejże cyfry na znaczkach definitywnych i co jeszcze szczególniejsze, że 5 sztuk **10**-ek czerwonych posiada cyfrę **5** identyczną (rys. 2) jak na definitywnych i przy tym na jednym znaczku omyłkę „Polksa" zamiast „Polska", a zatem mamy do czynienia z dwoma typami i jako odmiana różni się bardzo nikłym nadrukiem wyrazów „Poczta Polska". —Biorąc pod uwagę omyłkę jak również nikłość nadruku, można zaryzykować przypuszczenie, że to była pierwsza klisza do nadruku, którą następnie poprawiono i oddrukowano pozostałe 17

Ryc. 1.

Ryc. 2.

Ryc. 3.

Ryc. 4.

Ryc. 5.

Ryc. 6.

znaczków. — W dalszych rozważaniach należy te 5 znaczków traktować jako I typ, pozostałe 17 sztuk jako II typ. Dalszymi cechami obydwu typów są dwie linie przekreślające i w końcu napis „Poczta Polska" na dole znaczka. Przy I typie przestrzeń pomiędzy **5-ką** i pierwszą linią wynosi $7^1/_2$ kresek półmilimetrowych, przestrzeń pomiędzy liniami — 10 kresek i od spo-

du napisu do linii nad nim 13 kresek, II typ przy tych samych pomiarach wynosi 7, 10, 14 kresek, a więc musiały być dwie klisze. Linie przekreślające mają wymiar 36 kresek i są głęboko odbijane, jak również i cyfra **5**, natomiast napis słabiej, który jednakże od strony gumowanej wyrazem „Poczta P“ wyraźnie się odznacza, dalsza treść „olska“ zupełnie nikło. Układ całego nadruku na znaczkach nie jest idealnie poziomy — waha się nachyleniem w lewo mniej, w prawo więcej razy i przy tym nie jest centralnie położony, gdyż mierząc od górnej linii do marginesu białego wynosi $20^1/_2$, $21^1/_2$, $22^1/_2$, 23 i 24 kreski. Ogólna cecha odwrotnej strony tj. gumowanej, prawie połowa poplamiona farbą drukarską i od dołu wyraźne zabrudzenie z uszkodzeniem gumy robi wrażenie jakby to były ślady chwytania palcami.

Z cyfrą **10** sprawdziłem 20 sztuk znaczków i te ze strony prawej posiadają te same nieprawidłowości jak przy cyfrze **5** w kierunku poziomym i pionowym. Natomiast w cyfrze **10** zauważyłem niezmiernie ważny szczegół a mianowicie — zero w cyfrze **10** (rys. 3) jest z lewej strony od góry uszkodzone i nieco zdeformowane, identyczne jednakże na wszystkich 20 egzemplarzach. Tu bezspornie była jednak klisza. Cechą odwrotnej strony **10**, wybitnie wystające linie przekreślające, reszta nadruku b. słabo przebija; zaledwie widoczna. Zabrudzenie i uszkodzenia gumy od dołu znaczka podobne jak przy cyfrze **5**.

Z cyfrą **15** sprawdziłem 17 sztuk i te ze strony prawej posiadają te same nieprawidłowości jak przy **5** i **10** z tą różnicą, że **5** w cyfrze **15** jest identyczna jak na definitywnych (rys. 4). Cechą odwrotnej strony wybitnie wystające linie przy 11 egzemplarzach, pozostałe 6 w słabszym natężeniu. Cyfra **1** musiała mieć jakieś zabrudzenie gdyż okazuje się wyższą od **5** skutkiem tego uwydatnia się mocno na wszystkich egzemplarzach, natomiast **5** słabo.

Bez cyfr z nadrukiem od góry nad liniami przekreślającymi sprawdziłem 25 znaczków i te cechuje jakby staranniejsze wykonanie strony prawej, przy tym napis i linie przekreślające mają ten sam charakter jak z cyframi. Położenie nadruku wskazuje mniej odchyleń poziomych, natomiast w pionowym wielką rozmaitość o czym świadczy zestawienie poniżej mierząc od linii dolnej do marginesu białego.

	kresek		kresek		kresek		kresek		kresek
$2^1/_2$ fen.	32	**3 fen.**	34	**5 fen.**	31	**$7^1/_2$ fen.**	31	**10 fen.**	32—
	36				32				32
	35				32				33
	36								35

	kresek		kresek		kresek		kresek		kresek
15 fen.	31+	**20 fen.**	33+	**30 fen.**	32+	**40 fen.**	32	**60 fen.**	32+
			33		33+		$32^1/_2$		34+
			34+		32				
					33				

Od strony gumowanej prawie wszystkie egzemplarze są czyste za wyjątkiem 5, $7^1/_2$ i 20, na których od dołu są widoczne zabrudzenia z uszkodzeniem gumy, tak jakby ślady palców. Z liczby 25 znaczków należy wyłączyć 3 sztuki po $2^1/_2$ fen. gdyż te stanowią odrębny typ w wymiarze nadruku

a mianowicie: odstęp od dolnej linii do napisu „Poczta Polska“ wynosi 22 kreski, dla pozostałych 22 sztuk wynosi 16 kresek. Zdaje mi się, że nie będę dalekim od prawdy, robiąc przypuszczenie, że na skutek za wysoko położonego napisu (rys. 5), który nie dawał symetrii zaniechano nadruku i przerobiono kliszę, obniżając napis (rys. 6) „Poczta Polska“ i tą kliszą oddrukowano pozostałe 22 sztuki.

Wszystkie znaczki obydwu emisji łącznie z typami są odbite farbą intensywnie czarną i tłustą, która od strony gumowanej uwydatnia się jakby przesiąkaniem.

Reasumując moje spostrzeżenia nad całym materiałem narazie wstrzymuję się od jakichkolwiek sugestii, przekazując dane i szczegóły do łaskawego zużytkowania przez W. P. Filatelistów.

ZNACZKI POLSKIE

ZARZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 23 stycznia 1939 r.

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 63, poz. 481), zarządzam co następuje:

§ 1. Wydaje się i wprowadza do obiegu i sprzedaży następujące znaczki pocztowe opłaty z okazji Narciarskich Mistrzostw Świata w Zakopanem, w r. 1939:

Poz.	Wartość	Treść rysunku	Kolor
1	15 gr	Postać górala na nartach na tle gór	czerwono-brązowy
2	25 „	„ „ „ „ „ „ „	ciemno-fioletowy
3	30 „	„ „ „ „ „ „ „	czerwony
4	55 „	„ „ „ „ „ „ „	niebieski

Znaczki powyższe posiadają u dołu obok liczb oznaczających wartość znaczka ciemny napis „Polska" oraz jaśniejsze litery „FIS".

Znaczki tłoczone są na papierze białym podgumowanym w wymiarze 25,5 ×31,25 mm, sam zaś rysunek znaczka posiada wymiar 22,5×27,75 mm.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 6 lutego 1939 r.

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) E. Kaliński.

ZARZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 24 stycznia 1939 r.

Na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 63, poz. 481), zarządzam co następuje:

§ 1. Wycofuje się ze sprzedaży i obiegu następujące pocztowe znaczki opłaty- a)

Poz.	Wartość	Treść rysunku i opis znaczka	Kolor	Termin wprowadzenia do obiegu	Ogłoszenie w Dz. Tar. wzgl. w Dz. Urz. Nr./rok
1	45 gr	Polski dyliżans poczt. z XVIII w.	zielony	3. V. 1938	4/38
2	55 „	„ „ „ „	niebieski	„	„
3	75 „	Podob. króla Jan III Sobieskiego	wiśniowy	19. VII. 1930	Dz. Urz. 13/30
4	75 „	Balon stratosferyczny	fioletowy	15. XI. 1937	9/38
5	120 „	Fragment obrazu J. Matejki „Odsiecz Wiednia“	ciemno-niebieski	12. IX. 1933	Dz. Urz. 19/33

b) wartości 25 gr z podobizną Marszałka Polski Edwarda Śmigłego Rydza, wprowadzony do obiegu zarządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 25 czerwca 1937 r. (Dz. Tar. p. t. i r. Nr 7, poz. 9), a wprowadzony do sprzedaży zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa P. i T. z dnia 25. VI. 1937 r. Nr PZ. 230/37 (Dz. Urz. M. P. i T. Nr 13) w postaci bloku złożonego z czterech znaczków koloru brązowego.

§ 2. Znaczki pocztowe określone w § 1 wycofuje się ze sprzedaży z dniem ogłoszenia niniejszego zarządzenia, a z obiegu z dniem 28 lutego 1939 r.

Począwszy od dnia 1 marca 1939 r. do dnia 30 czerwca 1939 r. znaczki wyszczególnione w § 1 ust. a) będą wymieniane przez urzędy i agencje pocztowe na ważne znaczki obiegowe równej wartości, natomiast znaczek opłaty wart. 25 gr w bloku wyszczególniony w § 1 ust. b) wymieniany będzie w tym samym terminie na znaczki obiegowe równej wartości tylko w u. p. Warszawa 1.

§ 3. Dopuszcza się dodatkowo do wymiany na znaczki równej wartości, znaczki opłaty wartości 50 gr z podobizną Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, wprowadzone do obiegu zarządzeniem Ministra P. i T. z dnia 23 marca 1928 r. (Dz. U. M. P. i T. Nr 10, poz. 43) oraz znaczki wartości 1 zł z podobizną Prezydenta Ignacego Mościckiego, wprowadzone do obiegu zarządzeniem Ministra P. i T. z dnia 29 maja 1936 r. (Dz. Tar. p. t. i r. Nr 6, poz. 15), a wprowadzone do sprzedaży, zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa P. i T. z dnia 25 czerwca 1937 r. w postaci bloków złożonych z czterech znaczków wartości 50 gr koloru ciemno niebieskiego i z czterech znaczków wartości 1 zł koloru szaro-niebieskiego.

Wymiana powyższych znaczków dokonywana będzie tylko w u. p. Warszawa 1 w czasie od dnia 1 do dnia 28 lutego 1938 włącznie.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Poczt i Telegrafów:

(—) E. Kaliński.

Obiegowe znaczki opłaty i listy pocztowe

Na życzenie naszych Czytelników podajemy poniżej spis obiegowych znaczków opłaty i listów lotniczych oparty na danych z „Taryfy Pocztowej 1939."

Znaczki opłaty

5 gr	Widok klasztoru na Jasnej Górze w Częstochowie	fioletowy	1. IV 1937 r.
5 gr	Bolesław Chrobry — Gniezno 1000	ceglasty	11. XI. 1938 r.
5+5 gr	Akcja pomocy zimowej w symbolicznym ujęciu	ceglasty	19. XII. 1938 r.
10 gr	Widok dworca morskiego w w Gdyni	zielony	1. IV. 1937 r.
10 gr	Kazimierz Wielki — Kraków 1364	zielony	11. XI. 1938 r.
15 gr	Godło Państwa z nadrukiem „Kopiec Marszałka Piłsudskiego".	jasnogranatowy	25. V. 1935 r.
15 gr	Widok gmachu uniwersytetu J. K. we Lwowie.	czerwonobrązowy	1. IV. 1937 r.
15 gr	Podobizna Prezydenta R. P. Mościckiego	niebiesko-stalowy	1. II. 1938 r.
15 gr	Władysław Jagiełło i Jadwiga	czerwonobrązowy	11. XI. 1938 r.
15 gr	Postać górala na nartach na tle gór	czerwonobrązowy	6. II. 1939 r.
20 gr	Widok gmachu urzędu wojewódzkiego w Katowicach	żółtobrązowy	1 IV. 1937 r.
20 gr	Kazimierz Jagiellończyk 1447—1497	seledynowy	11. XI. 1938 r.
25 gr	Portret Marszałka Piłsudskiego z nadrukiem „Kopiec Marszałka Piłsudskiego"	granatowy	25. V. 1935 r.

25 gr	Widok pałacu Belwederskiego w Warszawie	niebieskozielony	28. VIII. 1935 r.
25 gr	Podobizna Marszałka Śmigłego-Rydza	niebieskozielony	28. VI. 1937 r.
*25 gr	Podobizna Marszałka Śmigłego-Rydza (blok)	brązowy	28. VI. 1937 r.
25 gr	Powrót Zaolzia do Macierzy 20. X. 1938 w symbolicznym ujęciu.	ciemnofioletowy	11. XI. 1938 r.
25 gr	Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski	ciemnofioletowy	11. XI. 1938 r.
25 gr	Prezydent Rzeczypospolitej Gabriel Narutowicz	ciemnofioletowy	11. XI. 1938 r.
25 gr	Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki	ciemnofioletowy	11. XI. 1938 r.
25 gr	Marszałek Polski Edward Śmigły-Rydz	ciemnofioletowy	11. XI. 1938 r.
25 gr	Zygmunt August — Unia Lubelska 1569	ciemnofioletowy	11. XI. 1938 r.
25+10 gr	Akcja pomocy zimowej w symbolicznym ujęciu	ciemnofioletowy	19. XII. 1938 r.
25 gr	Postać górala na nartach na tle gór	ciemnofioletowy	6. II. 1939 r.
30 gr	Widok zamku w Mirze	czerwony	28. VIII. 1935 r.
30 gr	Podobizna Prezydenta R. P. Mościckiego	czerwonofioletowy	1. II. 1938 r.
30 gr	Stefan Batory — Wielkie Łuki 1580	czerwony	11. XI. 1938 r.
30 gr	Postać górala na nartach na tle gór	czerwony	6. II. 1939 r.
45 gr	Widok zamku w Podhorcach	czerwonofioletowy	28. VIII. 1935 r.
*45 gr	Widok polskiego dyliżansu pocztowego z XVIII w. (blok)	zielony	3. V. 1938 r.
45 gr	Żółkiewski i Chodkiewicz	stalowy	11. XI. 1938 r.
50 gr	Widok Sukiennic w Krakowie	stalowy	28. VIII. 1938 r.
50 gr	Jan III Sobieski — Wiedeń 1683	czerwonofioletowy	11. XI. 1938 r.
55 gr	Widok gmachu biblioteki Raczyńskich w Poznaniu	niebieski	28. VIII. 1935 r.
55 gr	Podobizna Marszałka Śmigłego-Rydza	niebieski	28. VI. 1937 r.
*55 gr	Widok polskiego dyliżansu pocztowego z XVIII w. (blok)	niebieski	3. V. 1938 r.
55 gr	Konstytuacja 3 Maja 1791	niebieski	11. XI. 1938 r.
55+15 gr	Akcja pomocy zimowej w symbolicznym ujęciu	niebieski	19. XII. 1938 r.
55 gr	Postać górala na nartach na tle gór	niebieski	6. II. 1939 r.
*75 gr	Podobizna króla Jana III	wiśniowy	19. VII. 1930 r.
*75 gr	„Lot" do stratosfery 1938 (blok)	fioletowy	15. IX. 1938 r.
75 gr	Dąbrowski, Kościuszko, Poniatowski	oliwkowy	11. XI. 1938 r.
1 zł	Widok Katedry w Wilnie	brązowy	28. VIII. 1935 r.
1 zł	Kościuszko, Paine i Washington	fioletowostalowy	17. III. 1938 r.
1 zł	Powstanie listopadowe 1830—1831	pomarańczowy	11. XI. 1938 r.
*1,20 zł	Fragment obrazu „Odsiecz Wiednia z postacią Króla Jana Sobieskiego	ciemnoniebieski	12. IX. 1933 r.
2 zł	Romuald Traugutt 1683—64	amarantowy	11. XI. 1938 r.
3 zł	Podobizna Prezydenta R. P Mościckiego	ciemnobrązowy	28. VIII. 1935 r.
3 zł	Józef Piłsudski 11. XI. 1918	granatowy	11. XI. 1938 r.

Znaczki opłaty z nadrukiem „PORT GDAŃSK"

5 gr	Widok klasztoru na Jasnej Górze w Częstochowie	fioletowy	5. VI. 1937 r.
5 gr	Gdańsk w XVI wieku	ceglasty	11. XI. 1938 r.
15 gr	Widok gmachu uniwersytetu J. K. we Lwowie	czeronobrązowy	
15 gr	Gdański w XVI wieku	czerwonobrązowy	11. XI. 1938 r.
25 gr	Widok pałacu Belwederskiego w Warszawie	niebieskozielony	10. IX. 1936 r.
25 gr	Gdańsk w XVI wieku	ciemnofioletowy	11. XI. 1938 r.
55 gr	Gdańsk w XVI wieku	niebieski	11. XI. 1938 r.

Listy pocztowe

25 gr	Koperta z tłoczonym znaczkiem wartości 25 gr z widokiem Belwederu w Warszawie wraz z wkładką papieru listowego	niebieskozielony	1. IV. 1937 r.
25 gr	Koperta z tłoczonym znaczkiem wartości 25 gr z podobizną Marszałka Śmigłego-Rydza łącznie z wkładką papieru listowego	niebieskozielony	11. XI. 1938 r.
25 gr	Koperta z tłoczonym znaczkiem wartości 25 gr przedstawiającym Kazimierza Jagiellończyka wraz z wkładką papieru listowego	ciemnofioletowy	11. XI. 1938 r.
55 gr	Lotniczy list pocztowy z tłoczonym znaczkiem wartości 55 gr z podobizną Marszałka Śmigłego-Rydza wraz z wkładką papieru listowego	niebieski	28. VI. 1937 r.

*) Wartości oznaczone gwiazdką zostaną wycofane z obiegu z dniem 28. lutego b. r.

NOWOŚCI

EUROPA

ANGLIA. W dniu 20 stycznia uzupełniono serię z Jerzym VI znaczkiem za 6 d. Dla orientacji reprodukujemy 2 wartości z powyższej serii, które różnią się nieznacznie szczegółami rysunku. Nowowydany znaczek jest o takim wzorze jak 4 d.

Znaczek opłaty:
6 d. — wiśniowy

BUŁGARIA. Ostatnio wydane znaczki lotnicze posiadają takie same rysunki jak z roku 1931, ale różnią się kolorami.

Znaczki lotnicze:

1 lew — karminowy	6 lew — czerwony
2 „ — zielony	12 „ — niebieski

FINLANDIA. Reprodukcja przedstawia znaczek z serii dobroczynnej z dopłatą na czerwony krzyż. Szczegóły podaliśmy w poprzednim numerze.

FRANCJA. W uzupełnieniu wiadomości podanych w numerze styczniowym reprodukujemy znaczek z Merkurym dobroczynny z dopłatą na ociemniałych.

W nowym wzorze siewczyni ukazał się znaczek za 90 c.

Znaczek opłaty:

90 c — niebieski

GRECJA. Jak informowaliśmy w poprzednim numerze z okazji odsłonięcia pomnika Konstantyna I zostały wydane znaczki pamiątkowe

GDAŃSK. Obiegowy znaczek za 8 fen. posiada obecnie inny znak wodny

Znaczek opłaty:
8 fen. — żółtozielony

LITWA. Z okazji XX-tej rocznicy niepodległości ukazały się znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

15 c — ceglastoczerwony	35 c — lila
30 „ — zielony	60 „ — ciemnoniebieski

ŁOTWA. Serię znaczków gazetowych uzupełniono dalszą wartością.

Znaczek gazetowy:

5 s — czerwony

MONACO. Jak już wspominaliśmy w poprzednim numerze w 40-tą rocznicę odkrycia radu wydano znaczki dobroczynne, które reprodukujemy.

NORWEGIA. Znaczki z ubiegłego roku, które drukowano na papierze z wodnym znakiem przedstawiającym trąbkę pocztową, ukazały się ostatnio bez wodnych znaków.

Znaczki opłaty:

15 ö — sepia
20 „ — czerwonobrunatny
30 „ ultramaryna

NIEMCY. Międzynarodową wystawę samochodową i motocykli upamiętniono wydaniem okolicznościowych znaczków.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

6 + 4 fen. — ciemnozielony
12 + 8 „ — czerwony
25 + 10 „ — niebieski

PORTUGALIA. Wydaniem znaczka za 1.75 esc. zakończono serię okolicznościową z okazji kongresu właścicieli winnic.

Znaczek opłaty (okolicznościowy):

1.75 esc. — niebieski

TURCJA. Reprodukcja przedstawia znaczek z serii wydanej z okazji 10-lecia wprowadzenia alfabetu łacińskiego, o czym pisaliśmy w grudniowym numerze.

WĘGRY. Z okazji przyłączenia do macierzy terenów nadgranicznych ukazały się znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

6 + 3 f — ciemnoszarozielony
10 + 5 „ — ciemnooliwkowozielony
20 + 10 f — ceglastoczerwony
40 + 10 „ — łubkowoniebieskofioletowy

ZAMORZE.

ALEKSANDRETTA. Z powodu śmierci Prezydenta Atatürka zostały wydane znaczki żałobne.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

0,75 p — pomarańczowoczerwony
1 „ — sepia-brunatny
2,50/4 „ — pomarańczowy
4 „ — pomarańczowy
12.50/15 „ — czerwonobrunatny

BORNEO ANGIELSKIE. Ostatnio ukazało się 15 znaczków opłatnych i 3 dopłatne.

Znaczki opłaty:

1 c — brunatny i zielony
2 c — niebieskozielony i fioletowy
3 c — zielony i niebieskoszary
4 c — fioletowy i niebieski
8 c — czerwony
10 c — żółtozielony i fioletowy
12 c — niebieski i zielony
15 c — brunatny i zielony
20 c — niebieskoszary i fioletowy
25 c — brunatny i zielony
50 c — fioletowy i brunatny
1 dol. — czerwony i brunatny
2 dol. — żółtozielony i fioletowy
5 dol. — niebieski i niebieskoszary

Znaczki dopłaty:

2 c — brunatny
4 c — czerwony
10 c — niebieski

BRAZYLIA. W połowie grudnia ub. roku wprowadzono do obiegu blok składający się z 10 znaczków z okazji rocznicy nowej konstytucji. Znaczki przedstawiają Prezydenta Dr. Getulio Vargas.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

10 × 400 r — łubkowoniebieski

CHAMBA. Znaczki Indii Angielskich zaopatrzono nadrukiem „CHAMBA".

Znaczki opłaty:

10 r — karminowoczerwony i fioletowy
15 r — zielony i czerwonobrunatny

HONDURAS. W dniu 15 stycznia upłynął czteroletni okres od wydania poprzedniej serii, a ponieważ istnieje tu ustawowy obowiązek zmiany znaczków po upływie 4 lat od chwili ich wydania, więc ukazała się nowa seria.

Znaczki opłaty:

1 c — zielony
2 c — czerwony
3 c — zielony
5 c — żółty
8 c — niebieski

Znaczki lotnicze:

10 c — zielony
15 c — purpurowy
21 c — brunatny
30 c — oliwkowy
40 c — czerwony
46 c — brunatny
55 c — purpurowy
66 c — brunaty
1 L — czerwony
2 L — czarny

Znaczki urzędowe:

2 c — czerwony
5 c — purpurowy
8 c — niebieski
15 c — zielony
46 c — brunatny
50 c — szary
55 c — żółty
1 L — purpurowy
2 L — zielony

IRAN. Nowowydane znaczki ukazały się bez napisu francuskiego.

Znaczki opłaty:

5 d — fioletowy
10 d — karminowy
15 d — fioletowoniebieski
30 d — żółtozielony
50 d — szarobrunatny
1 r — niebieskozielony
1,50 r — niebieski

ININI. Z nadrukiem „TERRITOIRE DE L'ININI" wydano znaczki Francuskiej Gujany.

Znaczki opłaty:

4 c — sepia
1 fr — karminowy i czerwony
1,75 fr — ultramaryna

JAMAJKA. Z 10 wydanych wartości, niektóre posiadają rysunki znane z poprzednich znaczków, część natomiast ukazała się z nowymi motywami. Na wszystkich jednakże wartościach znajdnuje się głowa króla Jerzego VI z prawej strony.

Znaczki opłaty:

2 d — szary i zielony
2½ d — jasnozielony i niebieski
3 d — niebieski i zielony
4 d — brunatny i zielony
6 d — purpurowy i szaroczarny
9 d — karminowy
1 sh — zielony i brunatny
2 sh — niebieski i brunatny
5 sh — pomarańczowy i niebieski
10 sh — zielony

JAPONIA. Znaczki obrazkowe przedstawiają japońskie parki narodowe.

Znaczki opłaty:

2 s — pomarańczowobrunatny
4 s — zielony
10 s — czerwony
20 s — niebieski

KOLONIE FRANCUSKIE. Wyliczamy nazwy kolonii, w których znaczki ukazały się w odmiennych kolorach. Są to wartości za 1 i 1,75 fr w następujących krajach: Dahomoj, Wybrzeże Kości Słoniowej, Sudan Francuski, Guadelupa, Gujana Francuska, Nigeria.

Znaczki opłaty:

1) 1 fr — karminowy
1,75 fr — niebieskoszary i ultramaryna
2) 1 fr — karminowy
1,75 fr — niebieski
3) 1 fr — karminowy
1,75 fr — ultramaryna
4) 1 fr — karminowy i czerwony
1,75 fr — ultramaryna
5) 1 fr — karminowy i czerwony
1,75 fr — ultramaryna
6) 1 fr — karminowy i czerwony

W Madagaskarze w zmienionym kolorze ukazały się znaczki za 1 i 1,50 fr., w Nowej Kaledonii za 1,75 fr., a w Togo za 1 fr.

Znaczki opłaty:

1) 1 fr — sarminowy
1,50 fr — brunatny i karminowy
2) 1,75 fr — ultramaryna
3) 1 fr — karminowy i czerw.

GRENLANDIA. Dla paczek przesyłanych do kraju macierzystego wydano specjalne znaczki.

Znaczki paczkowe:

10 ö — zielononiebieski
20 ö — czerwony
70 ö — fioletowy
1 kr — żółty
3 kr — brunatny

KOCHINCHINA. Znaczek za 1 a koloru cynobrowego zaopatrzono czarnym nadrukiem „On C. G. S.".

Znaczek urzędowy:

1 a — cynobrowy

KOLUMBIA. Nowowydane znaczki opłatne wykonano sposobem litograficznym.

Znaczki opłaty:

1 c — niebieskozielony
2 c — karminowy
5 c — ciemnobrunatny
10 c — żółty
20 c — niebieski

KUBA. Na rzecz sanatoriów gruźliczych dla dzieci wydano znaczek za 1 c, a na fundusz walki z rakiem przeznaczono nadpłatę ze znaczków przedstawiających Piotra i Marię ze Skłodowskich Curie.

Znaczki opłaty (dobroczynne):

1 c — zielony
2+1 c — czerwony
5+1 c — niebieski

PANAMA. Z okazji 150 rocznicy konstytucji Stanów Zjednoczonych ukazały się znaczki pamiątkowe.

Znaczki opłaty (pamiątkowe):

1 c — zielony, czarny, czerwony i niebieski
2 c — czerwony, czarny i niebieski
5 c — ultramaryna, czarny, czerwony i niebieski
12 c — oliwkowozielony, czarny, czerwony i niebieski
15 c — niebieski, czarny i czerwony

Znaczki lotnicze (pamiątkowe):

7 c — szary, czarny, czerwony i niebieski
8 c — niebieski, czarny i czerwony
15 c — kasztanowobrunatny, czarny czerwony i niebieski.
50 c — pomarańczowy, czarny, czerwony i niebieski
1 dol. — czarny, czerwony i niebieski.

PERU. Panamerykański kongres w Limie upamiętniono wydaniem znaczka okolicznościowego.

Znaczek opłaty (okolicznościowy):

15 c — czarny, złoty, czerwony i niebieski.

STANY ZJEDNOCZONE. W dalszym ciągu ukazało się kilkanaście znaczków z podobiznami prezydentów.

Znaczki opłaty:

17 c — różowy
18 c — czerwonobrunatny
19 c — lila
20 c — ciemnozielony
21 c — stalowoniebieski
24 c — czarny
25 c — wiśniowy
30 c — niebieski
50 c — różowolila
50 dol. — czerwony i czarny

KANADA. Z okazji mającej się odbyć wizyty pary królewskiej wydano znaczki okolicznościowe.

Znaczki opłaty (okolicznościowe):

1 c — zielony
2 c — brunatny
3 c — czerwony

SOMALI FRANCUSKIE. Nowowydane znaczki dopłatne posiadają te same motywy rysunkowe, jak analogiczne z roku 1915:

Znaczki dopłaty:

1 fr — łupkowoniebieski
2 fr — karminowy
3 c — ciemnobrunatny

WALLIS i FUTUNA. Znaczki Nowej Kaledonii otrzymały nadruk „WALLIS ET FUTUNA".

Znaczki opłaty:

75 c — różowolila i sepia
80 c — zielony i sepia
1 fr — czerwony i karminowy
1,75 fr — ultramaryna

Jubileuszowe karty pocztowe

Z okazji XX-lecia Niepodległości ukazały się karty pocztowe z obrazkami przedstawiającymi sławnych Polaków, niektóre zabytki architektoniczne i kilka arcydzieł malarskich.

Jedną z tych pocztówek (razem jest ich 60 sztuk) przedstawiającą rekonstrukcję prasłowiańskiego grodu w Biskupinie reprodukujemy w zmniejszeniu, a przy innych ograniczamy się tylko do podania legendy znajdującej się pod każdym obrazkiem. Sądzimy, że skompletowanie tych pocztówek da filateliście-Polakowi dużo zadowolenia.

Sławni Polacy

WOJCIECH BOGUSŁAWSKI, 1757—1829. Znakomity autor i organizator teatru, zwany „ojcem sceny polskiej". W przeddzień wybuchu powstania Kościuszki napisał przyjmowaną entyzjastycznie przez wiele lat operę „Cud mniemany" czyli „Krakowiacy i Górale".

JÓZEF CHEŁMOŃSKI, 1850 — 1914 (portret pędzla L. Wyczółkowskiego). Czołowy malarz polskiego, w szczególności, mazowieckiego krajobrazu i ludu.

FRYDERYK CHOPIN, 1810—1849. Największy genialny kompozytor polski, najwybitniejszy w świecie poeta fortepianowy, twórca nowego stylu fortepianowego, wpływający na twórczość in-

nych kompozytorów o znanych nazwiskach.

AUGUST CIESZKOWSKI, 1814—1894. Filozof i ekonomista. Autor wielkiego dzieła pod tytułem „Ojcze nasz", które wywarło głęboki wpływ na polską filozofię narodową.

JAN DŁUGOSSZ, 1415—1480. Kanonik Krakowski, sekretarz biskupa Oleśnickiego, polityk i historyk. Opisał majątki kościelne w Polsce (Liber beneficiorum). Jego Dzieje Polski stały się fundamentem nowożytnej historiografii polskiej.

ALEKSANDER FREDRO, 1793—1876. Najwybitniejszy polski komediopisarz, twórca polskiego stylu komediowego. Jego arcydzieła, jak „Zemsta" i „Śluby panieńskie" weszły na stałe do repertuarów teatrów.

ALEKSANDER GIERYMSKI, 1849—1901 (autoportret). Malarz pejzażu i scen miejskich.

ARTUR GROTTGER, 1837—1867 (autoportret). Malarz, rysownik, ilustrator, wsławił się cyklami rysunków na tematy powstania styczniowego oraz losów Polski.

JAN KASPROWICZ, 1860—1926. Wielki poeta. Autor podniosłych „Hymnów" i przepojonych miłością Boga, człowieka i ojczyzny „Księgi ubogich". o

JAN KOCHANOWSKI, 1530—1584. Największy poeta Polski przedrozbiorowej. Twórca polskiego języka poetyckiego. Autor „Trenów" i „Pieśni", tłumacz „Psałterza".

HUGO KOŁŁĄTAJ 1750—1812. Uczony i polityk, reformator Uniwersytetu Jagiellońskiego , podkanclerzy koronny, organizator myśli politycznej w okresie Sejmu Czteroletniego, jeden z twórców Konstytucji 3 Maja, działacz Powstania Kościuszkowskiego.

STANISŁAW KONARSKI, 1700—1773. Wybitny pedagog i pisarz polityczny, reformator i organizator szkolnictwa. Walczył o poprawę ustroju Rzeczypospolitej w dziele „O skutecznym rad sposobie".

MIKOŁAJ KOPERNIK, 1473—1543. Genialny polski astronom. Dokonał przewrotu w pojęciach nauki o obrocie planet wraz z ziemią dokoła słońca, w łacińskm dziele „De revolutionibus orbium coelestium" (O obrotach ciał niebieskich)

JULIUSZ KOSSAK, 1824—1899 (portret pędzla L. Wyczółkowskiego). Malarz konia i scen z życia wiejsko-dworskiego.

IGNACY KRASICKI, 1735—1801. Znakomity poeta czasów króla Stanisława Augusta. Autor znanych bajek i poematów satyrycznych.

ZYGMUNT KRASIŃSKI, 1812—1859. Wielki poeta. Jego dramaty „Irydion", „Nieboska Komedia" i inne utwory pełne są głębokiej troski o przyszłość narodu i ludzkości.

MARCIN LEOPOLITA, 1540—1589. Najwybitniejszy polski kompozytor kościelny wieku XVI, nadworny organista Zygmunta Augusta i Stefana Batorego

JACEK MALCZEWSKI, 1855—1929 (autoportret). Jeden z czołowych przedstawicieli krakowskiego malarstwa z końca XIX i początków XX wieku.

JAN MATEJKO, 1838—1893 (autoportret). Najwybitniejszy przedstawiciel malarstwa historycznego w Polsce, znakomity rysownik, portrecista i nauczyciel całego pokolenia malarzy polskich z końca XIX stulecia.

PIOTR MICHAŁOWSKI, 1802—1855 (atoportret). Uczestnik powstania 1830 r., wszechtsronnie uzdolniony, znakomity malarz konia, scen bitewnych i studiów portretowych.

ADAM MICKIEWICZ, 1798—1855. Największy poeta polski. Twórca arcydzieł „Dziady" i „Pan Tadeusz". Profesor literatury słowiańskiej w College de France w Paryżu.

STANISŁAW MONIUSZKO, 1819—1872. Obok Chopina najwybitniejszy przedstawiciel narodowego stylu w muzyce polskiej. Stworzył typ muzyki operowej polskiej w utworach „Halka". „Straszny Dwór", oraz napisał wiele pięknych pieśni.

CYPRIAN NORWID, 1821—1883. Poeta myśli. Autor pięknych choć trudnych choć trudnych utworów, mówiących o zasadniczych sprawach człowieka, narodu i cywilizacji.

MICHAŁ KLEOFAS OGIŃSKI, 1765—1833. Popularny kompozytor najstarszych znanych polskich polonezów; działacz polityczny; uczestnik prac sejmu wielkiego.

ELIZA ORZESZKOWA, 1841—1910. Wybitna pisarka, autorka świetnych powieści „Nad Niemnem", „Dziurdziowie", „Meir Ezofowicz" i wielu innych.

BOLESŁAW PRUS (Aleksander Głowacki), 1847—1912. Wielki powieściopisarz i publicysta o pięknej postawie moralnej. Autor „Lalki", „Emancypantek" i „Faraona".

MIKOŁAJ REJ, 1505—1569. Ojciec literatury polskiej, pierwszy polski pisarz świecki. Autor wielu dzieł wierszem i prozą.

WŁADYSŁAW STANISŁAW REYMONT, 1867—1925. Znakomity powieściopisarz, odznaczony nagrodą Nobla. Twórca wielkiego obrazu życia wsi polskiej pod tytułem „Chłopi".

HENRYK SIENKIEWICZ, 1846—1916. Znakomity powieściopisarz. Twórca „Trylogii", „Krzyżaków", „Quo vadis". Laureat nagrody Nobla.

MARIA SKŁODOWSKA - CURIE, 1867—1934. Uczona o wszechświatowej sławie, profesor paryskiej Sorbony. Odkryła ciała promieniotwórcze. Była dwukrotnie wyróżniona nagrodą Nobla.

PIOTR SKARGA, 1536—1612. Kaznodzieja, polityk. Znakomity prozaik. Najsłynniejszym z jego dzieł są „Kazania Sejmowe" natchnione głęboką miłością Ojczyzny. (Obraz J. Matejki: Kazanie Piotra Skargi).

JULIUSZ SŁOWACKI, 1809 — 1849. Wielki poeta, mistrz wiersza polskiego. Twórca wielu dzieł, wśród nich „Ojca zadżumionych", „W Szwajcarii", „Beniowskiego", „Anhellego", „Kordiana", „Balladyny", „Króla Ducha".

MARIAN SMOLUCHOWSKI, 1872—1917 Jeden z największych uczonych polskich XX wieku, prof. Uniwersytetów Jana Kazimierza i Jagiellońskiego. Dokonał znakomitych badań w zakresie termodynamiki atomistyki, kładąc podwaliny nowej fizyki.

JAN ŚNIADECKI, 1756—1830. Znakomity matematyk, astronom i pedagog. Profesor i rektor Uniwersytetu w Wilnie.

STANISŁAW STASZIC, 1755—1826. Przyrodnik, pisarz i działacz społeczny. Prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie. Walczył o polepszenie losu włościan i podniesienie stanu gospodarczego kraju.

KAROL SZYMANOWSKI, 1883—1937. Największy po Chopinie kompozytor polski, główny reprezentant nowszej muzyki. Polskość jego jest muzycznie stylizowana, wybredna, arystokratyczna i daleka od ludowości.

LEON WYCZÓŁKOWSKI, 1825—1936. (autoportret ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Bydgoszczy). Malarz i wybitnie indywidualny grafik.

STANISŁAW WYSPIAŃSKI, 1869—1907 (autoportret). Malarz i poeta. Duchowy sprawca odrodzenia narodowego. Twórca dramatów „Wesele", „Noc Listopadowa", „Warszawianka" i innych.

STEFAN ŻEROMSKI, 1864—1925. Wielki pisarz XX wieku, mistrz języka polskiego. W dziełach swych wyrażał sumienie społeczne narodu i niezłomną dążność do niepodległości. Autor „Syzyfowych prac", „Ludzi Bezdomnych" i „Popiołów".

Zabytki Architektoniczne

Prehistoria: BISKUPIN. Rekonstrukcja części wschodniej i północnej prasłowiańskiego grodu z przed 2000 lat.

Romańszczyzna: ŁĘCZYCA (woj. łódzkie). Portal kościoła parafialnego Św Aleksego).

Romańszczyzna: STRZELNO (woj. poznańskie). Rotunda kościoła Św. Prokopa.

Gotyk (budownictwo drewniane): HACZÓW (woj. lwowskie). Kościół drewniany Wniebowstąpienia N. M. P.

Gotyk: WIŚLICA (woj. kieleckie). — Wnętrze Kolegiaty.

Gotyk: PELPLIN (woj. pomorskie) Fasada Katedry.

Gotyk budownictwo drewniane): ORAWKA (woj. krakowskie). Kościół drewniany.

Gotyk (budownictwo świeckie): KRAKÓW. Fragment dziedzińca Biblioteki Jagiellońskiej.

Renesans (budownictwo świeckie): SANDOMIERZ: Ratusz.

Renesans (budownictwo świeckie: BARANÓW (woj. lwowskie). Dziedziniec zamku.

Renesans (wnętrze budownictwa kościelnego): Kraków. Pomnik biskupa Padniewskiego w kaplicy Potockich na Wawelu, dłuta Jana Michałowicza z Urzędowa.

Barok (budownictwo kościelne): BEREZWECZ (woj. wileńskie). Kościół Św. Piotra i Pawła.

Barok (budownictwo świecke): WILNO. Fragment Uniwersytetu Stefana Batorego i kościoła Św. Jana.

Barok (budownictwo świeckie): BUCZACZ (woj. tarnopolskie). Ratusz.

Klasycyzm: BEJSCE (woj. kieleckie). Dwór z końca XVIII wieku — widok od strony zajazdu.

Klasycyzm (wnętrze): WARSZAWA. Sala balowa w Łazienkach

Klasycyzm (fasada): WARSZAWA. Pałac Staszica.

Arcydzieła Malarskie

STANISŁAW NOAKOWSKI, 1867—1928. Wizja pałacu Ujazdowskiego w Warszawie.

JAN MATEJKO. Zygmunt August i Barbara Radziwiłłówna.

JAN MATEJKO. Wernyhora.

HENRYK SIEMIRADZKI, 1843—1902. Chopin u Radziwiłła.

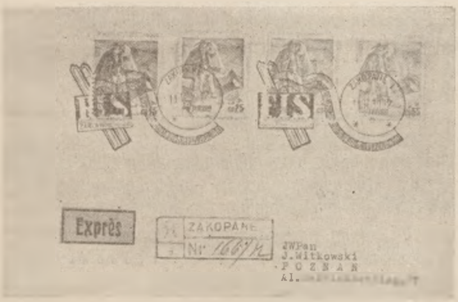
ROZMAITOŚCI

Następny numer.

Następny numer Ilustrowanych Wiadomości Filatelistycznych na miesiąc III. ukaże się około 15 przyszłego miesiąca. Przy tej okazji nadmieniamy, że otrzymaliśmy dużo reklamacji w sprawie nieotrzymania numeru styczniowego. Po stwierdzeniu w naszych aktach okazało się, że wszystkim reklamującym gazetkę wysłaliśmy i prosimy wobec tego w przyszłości w podobnych wypadkach zwracać się do właściwego urzędu pocztowego, bo w razie nie zaistnienia winy z naszej strony niestety reklamacji uwzględniać nie możemy.

F I S.

W czasie trwania Międzynarodowych Zawodów Narciarskich — urząd pocztowy Zakopane I posługiwał się przy kasowaniu znaczków na przesyłkach specjalnym stemplem okolicznościowym, który przedstawia nasza reprodukcja. Sam krój kasownika jest dość pomysłowy, tylko szkoda, że napis „FIS" zrobiono w

negatywie, który na nierównej powierzchni wygląda nieszczególnie. Uważamy, że negatyw raczej nadaje się do powierzchni gładkiej, a która przestaje istnieć na kopiercie czy pocztówce po naklejeniu znaczka.

Wysokości nakładów najnowszych znaczków polskich.

Znaczki tak zwane „F.I.S." wydano w nakładzie jak następuje: 15, 25 i 30 gr po milionie, a 55 gr pół miliona. Nakłady poszczególnych wartości „Na Pomoc Zimową" wynoszą: 5+5, 25+10 gr po dwa miliony a pół miliona 55+15 gr. Definitywnych znaczków dopłatnych będzie: 5, 10, 15, 20, 25,, 30, i 50 gr po 2 miliony, a jeden milion za 1 zł.

Uwagi na temat znaczków wydanych z okazji XX rocznicy odzyskania Niepodległości.

Jak to zwykle bywa w sprawie nowowydanych znaczków wypowiada się dużo uwagę, które są mniej lub więcej słuszne. Zdarza się, że jakiś znaczek wzbudza podziw u wszystkich i wtedy mamy do czynienia z opinią zgodną. Częściej jednakże zdania są podzielone i to co jednym się podoba, inni bezwzględnie ganią. Los taki spotyka również tak zwane znaczki historyczne, którymi poczta polska upamiętniła XX-tą rocznicę odzyskania Niepodległości. Mówi się dużo o kolorach, że są mdłe, że nie odpowiadają obrazkowi, ale najwięcej słyszy się uwag dotyczących wykonania poszczególnych wartości. Wszyscy bez wyjątku zachwycają się wykonaniem znaczków przedstawiających Prezydentów i Marszałków, które ukazały się w bloku. Trzeba istotnie przyznać, że są to arcydzieła pod względem technicznym. Nie wszyscy prawdopodobnie zwrócili na to uwagę, że każdy z tych znaczków został wykonany przez innego rytownika i że przy sporządzaniu każdego z nich stosowano inną metodę rytowania, co można zauważyć przy pomocy lupy.

Odnośnie innych znaczków, to niestety zdaje się filateliści mają dużo racji, bo wykonanie techniczne wskazuje jakby na pośpiech ze względu na brak staranności i dokładności. Sądzimy nawet, że tak było, ponieważ ci sami rytownicy pracowali przy wykonaniu wszystkich wartości. A szkoda, bo pomysły projektodawcy rysunków są piękne i oryginalne zarazem, więc przy lepszym wykonaniu mielibyśmy prawdziwe arcydzieła.

Przy okazji musimy jednakże stanowczo przeciwstawić się wypowiadaniu opinii, jakoby treść rysunków na tych znaczkach była niezrozumiała. Pewnie — aby zrozumieć te obrazki i odczuć to, co przedstawiają, to przede wszystkim trzeba być Polakiem.

Jeżeli chodzi o tematy rysunków, to dla każdego, który chociaż tylko pobieżnie zna historię Polski, są one bardzo jasne, a jeśli ktoś jej nie zna, to przecież łatwo, po przeczytaniu napisu na którymkolwiek z omawianych znaczków zajrzeć do encyklopedii i zaznajomić się z odpowiednim wydarzeniem historycznym naszego Narodu.

NUMIZMATYKA

Antoni Szczawiński — Toruń.

O monetach polskich

(ciąg dalszy)

Po śmierci Kazimierza Sprawiedliwego następcą został syn jego Leszek. Ten jednak z powodu swych młodych lat nie mógł objąć rządów całkowicie. Przeszkadzał mu w tem jeszcze jego stryj Mieszko, który ostatecznie w 1199 roku otrzymał Wielkopolskę. Po jego śmierci w 1202 roku Małopolanie zwrócili swą uwagę na syna Kazimierza Sprawiedliwego. Mimo to ten nie przyjął warunków przez nich mu postawionych tak, że ostatecznie na tronie zasiadł syn Mieszka Władysław zwany Laskonogim.

Taka niepewność władzy Leszka odbiła się również na pieniądzu bitym w owym czasie zamieszania.

Mamy dwa typy brakteatów ilustrujące te stosunki. Oba te typy mają imię Leszka wybite w języku hebrajskim.

Pierwszy typ (rysunek 70) przedstawia osobę siedzącą w krześle z podniesiona w górę ręką, wokoło napis LISZK — waga 4 grany. Bardzo ciekawy jest układ napisu na tym brakteacie. Jeśli go czytać od strony prawej w dół ku lewej to otrzymamy wyrak LISZK czyli Leszek, jeśli zaś czytać od lewej ku prawej to odczyta się wyraz KLISZ t. j. Kalisz. Na wszelki więc wypadek mincarz dość sprytnie ułożył napis, by uniknąć odpowiedzialności i czytać go zależnie od okoliczności politycznych w kraju. Typowy żydowski wybieg. Typ ten jest bardzo rzadki Drugi typ (rysunek 71) przedstawia w perłowym obwodzie zwierzę — prawdopodobnie lwa. W otoku napis po hebrajsku LISZKUS KRÓL. Waga około 4 gran.

Waga obu tych typów dorównująca najcięższym brakteatom Mieszka III pozwala nam wyciągnąć pewien wniosek, a mianowicie: po śmierci Kazimierza Sprawiedliwego względnie może krótko przed jego śmiercią musiało nastąpić w kraju uregulowanie sprawy monetarnej i jako stałą wagę denara przyjęto 4 grany.

Krótko zatrzymam się jeszcze nad opisem brakteatów z napisami cnót.

Rys. 72 przedstawia popiersie twarzą wprost, w lewej ręce przedmiot podobny do jabłka, z lewej strony popiersia palmowa gałązka. U góry napis FIDES. Waga 2 grany. Symbol tego rysunku prawdopodobnie odnosi się do wierności politycznej, za którą idzie pokój i szczęście.

Rysunek 73. Przez środek monety przechodzi pas z perełkowatych linii, w którym znajduje się napis CARITAS. U góry dwa popiersia, pomiędzy nimi rysunek kwiata zakończonego krzyżem.

U dołu pomiędzy dwoma gałęziami palmowymi głowa książęca. Waga 2 grany — wybicie płaskie, lecz delikatne. Oba te typy dość rzadkie.

Rysunek podobny do rysunku 73, z tym, że w pasie napis IUSTICI i zamiast kwiatu krzyż. Rysunek ten symbolicznie przedstawia sąd, za czym przemawiają dwa popiersia i pośrodku krzyż. Okazy tego typu są bardzo rzadkie — znane są 1—2 sztuki.

Rysunek 75. W środku monety głowa (przypuszczalnie niewieścia), w otoku napis IVS... TIC... IA. Dość rzadki typ.

Rysunek 76. Postać rycerza z chorągwią w lewej ręce, przed nią napis z dziwacznych liter czytany od dołu ku górze VIRTVS.

c. d. n.

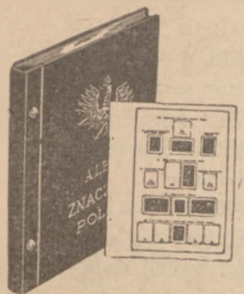
ADRES REDAKCJI: POZNAŃ, AL. MARCINKOWSKIEGO № 7.

Redaktor: Wincenty Przywitowski — Wydawca: Jan Witkowski.

Każdy filatelista

czy początkujący czy awansowany

powinien posiadać

WITKOWSKIEGO POPULARNE ALBUMY DO ZNACZKÓW POLSKICH

WYDANIA 1939

ALBUM P17 zawiera 44 jednostronnie drukowanych kart z piśmiennego papieru, około 750 miejsc na znaczki, t. j. komplet. Przeszło 200 ilustracyj. Oprawa broszurowana. Na okładce wskazówki dla początkujących. Rozmiar 21,5 x 28,5. waga ca 300 gr. **Cena zł 2,40** Porto zł 0,60

ALBUM P15 objętość jak P17, lepszy papier piśmienny. Oprawa półpłócienna, spięty systemem śrubowym, a wiec uzupełnialny **Cena zł 6.—** Porto zł 1,—

ALBUM P16 objętość jak album P15 papier bezdrzewny, oprawa płócienna. Spięty systemem śrubowym, a więc uzupełnialny. **Cena zł 9,—** Porto zł 1,—

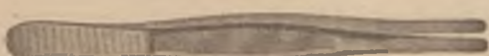
ALBUM P11 wydanie luksusowe do znaczków pocztowych wydanych na ziemiach polskich uwzględnia wszystkie znaczki z zasadniczymi odmianami barw i papieru wydane przez władze pocztowe polskie i okupacyjne, t. j. wydania oficjalne, Litwy Środkowej, plebiscytowe, poczt miejskich, wojskowych i okupantów. Spięty systemem śrubowym, zawiera przeszło 100 jednostronnie drukowanych kart z przeszło 200 ilustracjami. Papier pierwszorzędny. Oprawa płócienna. Rozmiar 25,5×30 cm. Waga ca 1,5 kg. Corocznie ukazują się dodatki. **Cena zł 24,—** Porto zł 1,—

KTO NIE POSIADA JESZCZE ŻADNEGO

z wyżej oferowanych albumów do znaczków polskich

NIECH ZAMÓWI ODWROTNIE — ZADOWOLENIE PEWNE!

Ceny dostosowane do każdej kieszeni.

Nowy transport PINCETEK

do znaczków, Ia niklowanych, nadszedł

format normalny . . . . zł 1,80 za sztukę
„ mniejszy . . . . „ 1,— „ „

Znowu do nabycia

NALEPKI

DO ZNACZKÓW

wyczerpane przez pewien czas (z powodu braku kontyngentu przywozowego)

format średni, paczka 100 sztuk 50 groszy
„ większy „ 1000 „ 80 „

Czy posiadasz już Witkowskiego Mały Katalog Znaczków Polskich 1939?

Cena za 1 egzemplarz tylko 75 groszy, plus porto 15 groszy (razem 90 groszy) płatne na P. K. O 208.547 lub przekazem rozliczeniowym.

Czcionkami Drukarni L. Misiak, (dawniej D. O. K. VII.) Poznań, ulica Babińskiego 3.